

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: **13 Şubat 2019**
Sayı: **7141**

9118

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Utku ÇAKIRÖZER
Eskişehir Milletvekili

Türkiye; İstanbul Sözleşmesi olarak bilinen ve 2014'te yürürlüğe giren, "Kadınlara Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye İlişkin Avrupa Konseyi Sözleşmesi'ni" imzalayan ilk ülkedir.

Sözleşme'nin bağımsız uzmanlardan oluşan izleme ve denetim mekanizması GREVIO'nun ilk başkanı ise Prof. Dr. Feride Acar 2015 yılından bu yana bu önemli görevini sürdürmektedir. Cinsiyet ayrımcılığı ile mücadelede dünyanın ilk 100 bilim insanından biri olan Acar, denetiminden ve izlenmesinden sorumlu olduğu İstanbul Sözleşmesi'nin mimarlarından biri konumundadır.

GREVIO'nun ilk 10 üyesinin görev süresi 31 Mayıs 2019'da dolacaktır. Yeni dönem üyelerinin seçimi için taraf devletler, 1 Şubat 2019 tarihine kadar "en çok 3 aday" göstermeye davet edilmiştir. Yeni dönem üyelerinin seçimi Avrupa Konseyi Taraflar Komitesi'nin 1-2 Nisan 2019 tarihlerinde yapılacak 6. toplantısında gerçekleştirilecektir.

Bu kapsamda Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Kadının Statüsü Genel Müdürlüğü sekreteryası, GREVIO'da görev almak üzere Türkiye adına gösterilecek adayların belirlenmesi için ilana çıkmış, başvuruların 28 Kasım 2018 tarihine kadar iletilmesi belirtilmiştir. Bakanlığın internet sitesindeki duyurunun daha sonra kaldırıldığı görülmüştür.

İlgili ilanda, aday belirleme sürecinde kamuoyunun görüşlerinin alınacağı belirtilse de basına yansıyan bilgilerden kadına yönelik şiddetle ilgili kamuoyu ve kadın örgütleri süreçten dışlanmıştır.

Aday belirleme sürecinin başlatılmasından yaklaşık 1 ay önce GREVIO Türkiye ile ilgili ilk raporunu yayınlamıştır. Raporda; Türkiye'de kadına yönelik şiddete ilişkin karmaşık bir tablo bulunduğu belirtilmiş, ilerlemeye yönelik bulguların endişe verici sebeplerle bir arada bulunduğu belirtilmiştir. Raporda; kadına yönelik şiddet konusunda resmi bir verinin bulunmadığı, mağdurların korunması konusunda sistemin başarısız olduğu, sistemin bazen yeni mağduriyetlere sebep olduğu ifade edilmiştir. Yine raporda; 15-18 yaş arası kız çocuklarına yönelik şiddet suçlarına yönelik yasaların yeterli olmadığı vurgulanmış, zorla evliliklerin ceza yasasında bir suç olarak tanınması, taciz ya da tecavüzden hayatta kalanların saldırganla evlendirilmediğinin

garanti altına alınması istenmiştir.

Raporun yayınlanmasından yaklaşık 1 ay sonra GREVIO için aday seçim süreci başlatılmış ismi GREVIO ile özdeşleşmiş Prof. Dr. Feride Acar yerine, Prof. Dr. Aşkın Asan aday olarak gösterilmiştir. İstanbul Sözleşmesi'ne taraf devletlerin yeni GREVIO üyeliği için üçer adayın bildirilmesini istemesine karşın Türkiye tek bir ismi aday olarak göstermiştir.

Bu kapsamda;

1. GREVIO'nun yeni dönem adayının belirlenmesinde kamuoyu bilgilendirildi mi? Hangi sivil toplum örgütleri ve kadın örgütleri ile temas kuruldu? Kendilerinin süreçten dışlandığını ifade eden kadın örgütlerinin talepleri neden duymazdan gelinmiştir?
2. Türkiye; yeni dönem GREVIO adaylarının belirlenmesi için neden 3 aday yerine tek bir aday bildirmeyi tercih etmiştir?
3. Ev sahibi ve ilk imzacısı olduğumuz İstanbul Sözleşmesi'nin tüm hükümlerinin uygulanmasından neden çekinilmektedir? Varsa sözleşmeye ilişkin çekinceler nelerdir? Sözleşmenin mimarı ve cinsiyet ayrımcılığı ile mücadelede dünyanın ilk 100 bilim insanından biri olan Feride Acar yerine başka bir adayın gösterilmesinde bu çekincelerin etkisi var mıdır?
4. Yeni dönem adayının belirlenmesinde, belirleme sürecinden yaklaşık 1 ay önce yayımlanan GREVIO'nun raporundaki Türkiye'ye yönelik eleştiri ve tespitlerin etkisi var mıdır? Raporda "15-18 yaş arası kız çocuklarına yönelik şiddet suçlarında yasaların yeterli olmadığı" vurgulanması, "zorla evliliklerin ceza yasasında bir suç olarak tanınmasının" istenmesinin Feride Acar'ın üyelikten alınmasında etkisi var mıdır? Feride Acar 'Kız çocukları tecavüzcüsüyle evlendirilmesin' dedi diye mi aday gösterilmemiştir?
5. Bu kararda, GREVIO'nun raporunda "taciz ya da tecavülden hayatta kalanların saldırganla evlendirilmediğinin garanti altına alınması istenmesinin" etkisi nedir?
6. Aday belirleme sürecinin bu şekilde yürütülmesinde, GREVIO'nun Türkiye ile ilgili bundan sonraki raporlarını etkilemek mi amaçlanmaktadır?
7. Aday belirleme sürecindeki tüm bu sorunların ardından Türkiye'nin önerdiği adayın seçilme yeterliliklerini sağlamadığına karar verilmesi durumunda ne yapılacaktır?